

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 3 § i inkomstskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att inkomstskattelagen ändras så, att universitetsfonderna definieras som i inkomstskattelagen av-

sedda samfund.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2007.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Till riksdagen har den 8 november 2006 överlämnats regeringens proposition med förslag till lag om ändring av universitetslagen (RP 256/2006 rd). I regeringens proposition om en ändring av universitetslagen föreslås att bestämmelser om universitetsfonder skall införas i lagen. Universitetsfonderna föreslås ha status som fristående juridisk person. Enligt förslaget skall universitetsfonderna svara för sina förbindelser med sina egna medel och staten skall inte vara ansvarig för dem.

Enligt regeringens proposition om universitetslagen skall universiteten ha rätt att i en från staten fristående universitetsfond ta emot donations- och testamentsmedel samt medel som överförs från stiftelser och privata sammanslutningar. Universitetsfondens medel skall, enligt förslaget, kunna användas för universitetets verksamhet. Vidare föreslås att universitetsfondens medel skall kunna användas för anställning av personal till universitetet och för inrättande av statliga tjänster. Det är möjligt att med universitetsfonderna t.ex. bedriva verksamhet i anslutning till kommersialisering av innovationer och att ordna fortbildning som prissätts på företags-ekonomiska grunder.

De föreslagna universitetsfonderna är i lagstiftningen en ny typ av juridisk person, och för klarläggandet av fondernas ställning i beskattningshänseende bör bestämmelser om detta ingå också i skattelagstiftningen. I inkomstskattelagen (1535/1992) definieras vil-

ka subjekt som är skyldiga att betala inkomstskatt. Därmed bör bestämmelser om universitetsfonderna ingå i inkomstskattelagen.

I 3 § i inkomstskattelagen föreskrivs vilka aktörer som är sådana samfund som avses i inkomstskattelagen. Enligt bestämmelsen avses med samfund bl.a. aktiebolag, andelslag, ideella och ekonomiska föreningar samt stiftelser. De föreslagna universitetsfondernas verksamhet antas sannolikt påminna närmast om stiftelsernas verksamhet. Det är därför motiverat att universitetsfonderna, på motsvarande sätt som stiftelserna, vid inkomstbeskattningen beskattas som samfund. I denna proposition föreslås att universitetsfonderna fogas till den förteckning över samfund som ingår i 3 § 4 punkten i inkomstskattelagen.

För sina inkomster betalar samfunden inkomstskatt enligt en skattesats på 26 procent. Skattskyldigheten för ett allmännyttigt samfund är dock begränsad. Om allmännyttiga samfund föreskrivs i 22 och 23 § i inkomstskattelagen. Ett samfund är allmännyttigt om det verkar enbart och omedelbart för allmän fördel i materiell, andlig, sedlig eller samhällelig bemärkelse. Ett allmännyttigt samfunds verksamhet gäller inte enbart begränsade personkategorier och ett allmännyttigt samfund bereder inte genom sin verksamhet dem som är delaktiga i samfundet ekonomisk förmån i form av dividend eller vinstandel eller i form av sådan lön eller annan gottgörelse som är större än skäligt. Som allmännyttigt samfund kan bland annat anses ett sådant samfund vars egentliga syfte är att bedriva

social verksamhet eller understöda vetenskap och konst.

Syftet med regeringens proposition med förslag till lag om ändring av universitetslagen är att i begränsad utsträckning öka universitetens ekonomiska autonomi genom att ge alla universitet möjlighet att ha egen egendom som inte omfattas av statsfinanserna. Enligt propositionen skall universitetsfondens medel kunna användas för universitetets verksamhet. Universitetsfondernas handlingsfrihet har inte i övrigt begränsats i propositionen, vilket innebär att fonderna har möjlighet att medverka i verksamhet av mycket varierande slag. Då det föreskrivs att universitetsfonderna är sådana samfund som avses i inkomstskattelagen, avses fondernas faktiska verksamhet, på samma sätt som i fråga om andra samfund, ange deras ställning i beskattningshänseende.

Om en universitetsfonds verksamhet uppfyller kriterierna för ett allmännyttigt samfund, avses fonden i fråga vara skattskyldig endast för inkomst av näringsverksamhet och begränsat för inkomst av fastigheter. En universitetsfond som uppfyller kriterierna för ett allmännyttigt samfund behöver, enligt förslaget, inte betala skatt för t.ex. räntor som influtit genom placeringar, dividender, hyresinkomster från aktielägenheter och överlåtelsevinster, förutsatt att inkomsterna inte hänförs till näringsverksamhet. Ett allmännyttigt samfund är befriat från skatt också inom arvs- och gåvobeskattningen. Om en universitetsfonds egentliga syfte däremot undantagsvis är att bedriva näringsverksamhet, är universitetsfonden, i likhet med andra samfund som bedriver näringsverksamhet, skattskyldig för alla sina inkomster.

2. Propositionens konsekvenser

2.1. Konsekvenser för skattetagarna

Det är svårt att i det här skedet bedöma de ekonomiska konsekvenserna för skattetagarna. Konsekvenserna beror på viken typ av verksamhet universitetsfonderna kommer att bedriva. Intäkterna av samfundsskatten ökar,

om universitetsfonderna börjar bedriva näringsverksamhet. Om universitetsfonderna i praktiken i huvudsak understöder vetenskap eller bedriver annan allmännyttig verksamhet, har propositionen inga konsekvenser för skatteinkomsterna.

2.2. Konsekvenser för universitetsfonderna

Enligt förslaget betalar en universitetsfond som betraktas som ett allmännyttigt samfund inte arvs- och gåvoskatt. Av resultatet av näringsverksamhet avses en universitetsfond betala 26 procent i samfundsskatt. Dessutom avses en universitetsfond vara skattskyldig till kommunen och församlingen för inkomst av fastigheter eller delar av fastigheter som använts för andra än allmänna och allmännyttiga ändamål, vilket innebär 6,2322 procent av de inkomster som erhållits från fastigheten. En universitetsfond som betraktas som ett allmännyttigt samfund skall inte betala inkomstskatt för andra inkomster än de som nämnts ovan. En universitetsfond som inte uppfyller verksamhetskriterierna för ett allmännyttigt samfund, avses för alla sina inkomster vara skattskyldig enligt en skattesats på 26 procent.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet.

4. Samband med andra propositioner

Propositionen hänförs till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av universitetslagen 256/2006 rd.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2007.

Med stöd av vad som anförs ovan förelägs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag**om ändring av 3 § i inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) 3 § 4 punkten som följer:

3 §

försäkringsbolag, lånemagasin, ideella och ekonomiska föreningar, stiftelser och anstalter,

*Samfund*Med *samfund* avses i denna lag

Denna lag träder i kraft den 20 .

4) aktiebolag, andelslag, sparbanker, placeringsfonder, universitetsfonder, ömsesidiga

Helsingfors den 17 november 2006

Republikens President**TARJA HALONEN**Andra finansminister *Ulla-Maj Wideroos*

Lag**om ändring av 3 § i inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) 3 § 4 punkten som följer:

Gällande lydelse

3 §

*Samfund*Med *samfund* avses i denna lag

4) aktiebolag, andelslag, sparbanker, placeringsfonder, ömsesidiga försäkringsbolag, lånemagasin, ideella och ekonomiska föreningar, stiftelser och anstalter,

Föreslagen lydelse

3 §

*Samfund*Med *samfund* avses i denna lag

4) aktiebolag, andelslag, sparbanker, placeringsfonder, *universitetsfonder*, ömsesidiga försäkringsbolag, lånemagasin, ideella och ekonomiska föreningar, stiftelser och anstalter,

Denna lag träder i kraft den 20 .